

СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАР ҚАРДОШ ПАРТИЯЛАРИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТЛАРИ СЕКРЕТАРЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

1983 йил 9 декабрь кунин Москвада социалистик мамлакатлар Коммунистик ва Ишчи партиялари Марказий Комитетларининг халқаро ва идеология масалалари билан шуғулланувчи секретарлари кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда:

Болгария Коммунистик партиясидан — ВКП Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари М. В. Лев, ВКП Марказий Комитетининг секретари Д. Станислав, ВКП Марказий Комитетининг секретари С. Михайлов;

Венгрия Социалистик ишчи партиясидан — ВСП Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари М. Овари, ВСП Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Д. Ацел, ВСП Марказий Комитетининг секретари М. Сореш;

Вьетнам Коммунистик партиясидан — ВКП Марказий Комитетининг секретари Чан Суан Бат;

Германия Бирлашган социалистик партиясидан — ГСП Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари К. Хагер, ГСП Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Я. Герман;

Куба Коммунистик партиясидан — Куба Компартияси Марказий Комитети Сийёсий бюроси ва секретариатининг аъзоси Х. Рикет Вальдес, Куба Компартияси Марказий Комитети Сийёсий бюроси аъзоси, Марказий Комитет секретариатининг аъзоси А. Перес Эррера;

Лаос Халқ-революцион партиясидан — ЛХРП Марказий Комитетининг секретари Саман Вилает;

Монголия Халқ революцион партиясидан — МХРП Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Д. Гомбожав, МХРП Марказий Комитетининг секретари Г. Адыя;

Польша Бирлашган ишчи партиясидан — ПБП Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Ю. Чирек, ПБП Марказий Комитети Сийёсий бюроси аъзоси

гига кандидат, Марказий Комитет секретари Я. Глузчик, ПБП Марказий Комитетининг секретари Г. Веднарский;

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидан — КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимиан, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков;

Чехословакия Коммунистик партиясидан — ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари В. Вилек, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Я. Фойткширер ўтди.

Кенгаш ишда қардош партиялар Марказий Комитетларининг бўлим мудирлари ва бўлим мудирларининг ўринбосарлари, бошқа масъул ходимлар ҳам қатнашдилар.

АҚШ маъмуриятининг айби билан Европадаги ядро қуролининг чеклаш бағишланган Женева музокаралари барбод бўлганлиги натижасида кескин тусл оған халқаро вазият ҳусусида фикрлашув ўтказилди. Шу шароитда Сийёсий, ахборот-пропаганда ишларини ақтуал вазифалари муҳофиза қилинган.

ГФР, Буюк Британия ва Италияда Американинг янги ракеталари жойлаштирилган бошлангичининг хатари оқибатларига алоҳида эътибор қаратилди. АҚШ билан НАТО жаҳондаги стратегик вазиятни қандай қилиб бўлмагани ўз фойдасига ўзгартиришга, кучларини вужудга келган таҳминий мувозанатини бузишга, социалистик мамлакатлар учун қўшимча ядро хавфи вужудга келтиришга интилаётганликларини кенгаш қатнашчилари таъкидлаб ўтдилар. Социализмга ва барча тараққийпарвар кучларга қарши «салб юриш» ташиқлотларининг агрессив йўлини қўллаб-қўлтиқлаётган кимсалар қалтабди сўбат ўтказмақдалар, ўз халқларини Американинг қарбий-саноят

комплексига қарази режаларига бўйсундиришга дучор қилмақдалар. Натижада социализм мамлакатлари учунгина эмас, шу билан бирга бутун Европа учун, АҚШнинг ўзи учун барча халқлар учун ҳам хавф-хатар қўчаймоқда, термоядро ҳалокати хавфи ортиб бормоқда.

Европада Американинг янги ракеталари жойлаштирилиши Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган Кенгашнинг якуловчи айти руҳидан жиддий равишда чекирилганлигини билдиради, бу эса Хельсинкида йиғилган йўлни давом эттиришни қийинлаштиради.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар қўрган жавоб чоралари ноинложикдан қўрилган зарур чоралар эканлиги кенгашда таъкидлаб ўтилди. Бу чоралардан қўрилган мақсад — социалистик мамлакатларнинг хавфсизлигини ҳимоя қилишдан, кучларнинг ҳозирги шароитда тинчлик гарови бўлиб турган мувозанатини сақлаб қўлишдангина иборат.

Халқаро кескинлигини қўчатираётган Америка империализми қўпол ўзралоқлик сийсатини амалга оширмоқда, мустақил давлатларнинг ички ишларига аралашмоқда. Кенгаш қатнашчилари қардош партиялар ва халқларнинг социалистик Куба билан, Никарагуа билан, Гренада, Сальвадор, Марказий Америкадаги бошқа мамлакатлар халқларининг одилона кураши билан, Африка жануби халқларининг ўз озодлиги ва мустақиллиги йўлидаги кураши билан бирдам эканлигининг изҳор этдилар. Вашингтон билан Тель-Авивнинг Яқин Шарқдаги агрессив сийсатини қораладилар. АҚШнинг, бошқа реакцион кучлардан мадад олаётган Япония ва Жанубий Кореянинг қўчатираётган қарбий тайёргарликлари сабабли Осиёда ва бутун дунёда тинчлик хавф солинаётганлиги айтилди. Кенгаш Жануби-Шарқий Осиёдаги вазиятни нормаллаштириш, унинг тинчлик, барқарорлик ва ҳамкорлик зонасига айлантириш соҳасида зўр бериб қаратилган Вьетнам, Лаос ва Кампучияни тўлатқис қўллаб-қувватлашни билдирди.

Қардош партияларнинг вакиллари социалистик мамлакатлар раҳбар партия ва давлат арбоблари шу йил Прагада ва Москвада тасдиқлаган принципиал сийсий йўлнинг ўзгармаслигини ўқитиб ўтдилар. Улар Совет Иттифоқининг, бошқа социалистик давлатларнинг тенглик ва баб-баравар хавфсизлик асосида Европадаги ядро қуролини ҳамда бошқа қўрол-яроғларни батамом тугатишга ёки тубдан қисқартиришга, воқеаларнинг хатари йўлдан ривожланишини орқага қайтаришга, кескинлик юмшатилишини таъминлашга қаратилган конкрет ва олисни қўловчи тақдирлардан ҳақон жомотчилигининг турли даражаларини ҳабардор қилиш учун қўшимча чоралар қўриш ҳақида келишиб олдилар. Шу мусобабот билан Ю. В. Андроповнинг шу йил 28 сентябр ва 24 октябрдаги Баёнотларида ўртага қўйилган ҳамда халқ оммаси кенг мақсадда маълумлаб қўлиб олган позициялар ва тақдирларнинг мўҳим аҳамияти таъкидлаб ўтилди.

Социалистик мамлакатлар ўз хавфсизлигини пўтур етказишдаги йўл қўймасликка, социализм манфаатларини ҳимоя қилишга, одилона ва мустақам тинчликка эришишга сийсий жиҳатдан қаттиқ аҳд қилганлар, бунинг учун уларнинг ҳамма имкониятлари бор, деб ўқитиб ўтилди кенгашда.

Европа ва халқаро хавфсизлик проблемаларини амалий равишда ҳал қилиш учун курашаётган, кескинлик юмшатиш, қарбий қарам-қаршилик даражасини пасайтириш учун, социал тузумдан қатъий назар давлатларнинг тинч-тотув яшаш ва амалий ҳамкорлигини практикада рўйбега қийириш учун ҳаракат қилаётган барча давлатлар, қаратилган тақдирлар билан ва реалистик фикрловчи сийсий арбоблар билан алоқаларини кенгайтириш ва чуқурлаштиришга қўмақлаштишга тайёрлик низоҳор этилди. Европада ишонч ва хавфсизликни мустақамлаш чораларига ҳамда қуролизилашга бағишлаб Стокгольмда ўтказилган конференция шу мақсадларга хизмат қилиши мўкин.

Кенгаш амалий ўрқоларча ҳамкорлик, бирлик ва интернационал бирдамлик вазиятида ўтди.

Бўлди, ишондим, — деди суҳбатдоши унинг еланасига қўқиб. — Қўйил! Маана, сен йилнинг ўтган ўн бир ойи ичиде пладан ташқари ўн бир минг тонна халқ хўжалиғи юкарли ташиб, 7 тонна-у 700 килограмм ёниги тежаб қўлибсан, офарин! Бу — биласани, бизнинг Ўрта Осиё темир йўли шароитида жуда яхши қўрсаткич!

Михайл Сабанин — Маргилон депосининг новатор машинисти. У ўз тажрибаларини бошқаларга ҳам қўриб ўргатапти. Тежамкор машинист яқинда



ТРАНСПОРТ: ИҚТИСОД ВА САМАРА

ТЕЖАМКОР МАШИНИСТ

Маргилон локомотив депоси машинисти, коммунист Михайл Сабанин беш йил иқтисодий ишда 5 тонна ёниги иқтисод қилишга сўз берган эди. Пешқадим машинист сўзи устидан чиқди. У бутунгача 7 тоннадан орқин ёниги тежаб қўлиб, мусобақадда голиблик қилмоқда.

— Михайл, мен бир нарсасга ҳайронман, — деди унга бир кунни депо машинистларидан Н. Третьяков, — қандай қилиб бу қадар кўп ёниги тежадинг?.. Илтимос, мен билан Қўнғача рейсда бирга бориб иш бот қил-чи?

Сабанин рози бўлди. У икки кунга руҳсат олиб, Николай Третьяков билан рейсга чиқди. Сафар яхши тугади. Улар белгиланган манзилга 8 минут илгари бориб, қарийб 200 килограмм ёниги тежаб қўлибди.

— Замонавий локомотивларда ҳам 30-35 процент ёниги тежаб қилиш мўкин, — деди М. Сабанин ўшанда ҳаммасига юзалиб. — Ҳамма вақт йўл очиб бўлиб, поезд муттасил илгарилаб турса ҳатто бундан кўпроқ ёниги иқтисод қилса бўлади...

— Бўлди, ишондим, — деди суҳбатдоши унинг еланасига қўқиб. — Қўйил! Маана, сен йилнинг ўтган ўн бир ойи ичиде пладан ташқари ўн бир минг тонна халқ хўжалиғи юкарли ташиб, 7 тонна-у 700 килограмм ёниги тежаб қўлибсан, офарин! Бу — биласани, бизнинг Ўрта Осиё темир йўли шароитида жуда яхши қўрсаткич!

Михайл Сабанин — Маргилон депосининг новатор машинисти. У ўз тажрибаларини бошқаларга ҳам қўриб ўргатапти. Тежамкор машинист яқинда

қолоқ участкага ўтиб ишлаб, қўллаб ёниги исроф қилаётган машинистларга тежамкорлик сирларидан амалий «дарс» берапти.

— Партия ва ҳукуматимиз, — дейди пешқадим машинист, — халқ хўжалигини давомлатишга вақтида транспорт воситаларини фойдаланиш самарадорлигини оширишга, ёниги-мошайш материалларини гоёй тежаб ишлатишга катта эътибор берапти. Яқинда КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети қабул қилган қарор бунинг ёқин далилидир. Гарчанд, қарорда асосан автотранспорт хўжаликларига назарда тутилган бўлса-да, бу биз, темирйўлчиларга ҳам бевосита даҳлдор, деб ҳисоблайман...

Чуқки партия сўзи — халқ сўзи! Қарорда неки айтилган бўлса, унинг ҳар бир моддасини бекаму кўст бажариб бориш — барча турдаги транспорт ходимларининг муқаддас бурчи. Биз, Маргилон депоси темирйўлчилари транспорт иши самарадорлигини ошириш ва халқ хўжалигини давомлатишга хизмат қилган материалларнинг яхши сақланишини ҳамда уларнинг тежаб-тергаб сарфланшини таъминлаш учун бутун куч-ғайратини сарфлаймиз.

Коммунистик меҳнат зарбдори М. Сабаниннинг қолдирган ҳамма ҳурмат қилади. Депонинг М. Мусажонов, М. Хожиназаров, М. Отаназаров, В. Таштанов, А. Абдиқодиров, В. Абдуллоев, С. Старков сингари биринчи класс машинистлари унинг шоғирдлари. Уларнинг ҳар бири йил бошидан буюн 6-6,5 тоннадан ёниги тежаб қўлибди.

Т. ҲАМИДОВ, Фарғона области.

Коммунист Вали Муборакнинг Тошкент Компрессор заводида ишга келганига саккиз йилдан ошди. У шу вақт ичиде «ойлик топшириқларини мунтазам орқини билан бажариб ҳамкасбларига ўрнак бўлиб келаяпти. Коммунистик меҳнат зарбдори В. Муборак беш йиллик шахсий планини тўрт йилда бажариш учун курашмоқда.

СУРАТДА: заводнинг илгор пармаловчиси В. Муборак.

В. Сироткин фотоси.

САЙЛОВЧИЛАР НАКАЗИ АСОСИДА

Қатортол қишлоқ Советининг (Жалолқудуқ райони) депутатлари Қўрғмас Камоллов билан Комилжон Тошбаев «Пактакор» колхозининг «Победа» участкасида медицина пунктининг тантални очилиши маросимига тақдирнома олишди. Қишлоқ аҳли депутатлар шаънига эъзу сўзларни айтдилар. Улар ана шу мўҳим объектнинг ўз вақтида топширилиши тўғрисида қайғурдилар. Қўриқнинг материаллар билан таъминланганини ўз назоратларига олдилар, ишчи кучи керак бўлганда эса аҳолини ҳашарга чақирдилар. Сайловчиларнинг мўҳим нақазларидан бири бажарилибди.

Маҳаллий Советларга сайловдан буюн ўтган давр ичиде Қатортолда кўпгина ўзгарилар рўй берди. Барча

қўлайликлар бўлган олти йилдан кўп ўйи фойдаланишга топширилди. Янги водопровод трассаси ётирилди, мактаб қурилди, район марказига олиб борадиган йўл реконструкция қилинди. Маана шу ишларнинг ҳар бирида халқ сайлаб қўйилганларнинг катта ҳиссаси бор.

Халқ хўжалигининг турли тармоқларида меҳнат қилётган маҳаллий Советнинг депутатларидан олти йилдан кўп ишчи қишлоқ маданиятини, турмушини, халқ маорифини, медицина хизмати, савдо-сотиқни тақомиллаштириш масалаларини ҳақида диққат-марказида тутди. Улар ҳозиргача сайловчилар нақазларининг 70 процентини бажардилар.

(ЎЗАТГ мухбири).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ишлаб чиқаришдаги юксак қўрсаткичларни, кўп йил самарали ишлаганликларини, дефолация ва десикация ўтказиш шунингдек қишлоқ хўжалик зараркумандларига қарши ердан қўзғани туриб ишлов беришга «ўқималланган универсал машина» — ОПХ-28 чанглаткич мосламаси бўлган ОВХ-28 маркали серуунинг янги пурак-гичини қўллаб ишлаб чиқаришнинг ўзлаштиришда — ақтия қатнашганликларини учун пахтачиликка маиниалар ешб билан шуғулланувчи давлат махсус конструкторлиги бюроси бошлигининг ўринбосари ўрқот Геннадий Иванович Пальникга «Ўзбекистон ССРда хизмат қўрсатган инжениер»; СССР

Трактор ва қишлоқ хўжалик маиниасозлиғи министрлиги Бутуниттфок «Союзмашлопоковост» саноат бирламсини «Ташхисельмаш» заводининг темирчиси Позил Аҳмедов,

механика цехининг бошлиғи Евгений Андреевич Катюхов ўрқотларга «Ўзбекистон ССРда хизмат қўрсатган саноат ходими» фахрий унвонларини берди.

СССР Трактор ва қишлоқ хўжалик маиниасозлиғи министрлиги Бутуниттфок «Союзмашлопоковост» саноат бирламсининг бир гурпуи ходимлари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан муқофотланди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада опера ва балет санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун Самарқанд Давлат опера ва балет театрининг балет солисти Александр Владимирович Баранов ҳамда опера солисти Раҳматхон Мамадалиевич Латипов ўрқотларга «Ўзбекистон ССРда хизмат қўрсатган артист» фахрий унвони берди.

КЎКЧАТОВ

Кўкчатов областидаги «Эла-топольский совхозининг меҳнаткорлари кузги дала ишларини бу йил тўқалган ёниги ва мой ҳисобига ўтказдилар. Хўжаликда ёниги ва мойлаш материалларини сақлаш, тақсимлаш ва ишлатиш системаси тақомиллаштирилди.

МУСОБАҚА КЎНДАЛИГИ

ЮКЧИЛАР ТАШАББУСИ

Анджон областидаги Сўғиқишлоқ пахта тозалаш заводининг У. Абдуқодиров бошлиқлик қилаётган юкчилар бригадаси ҳақидаги ташаббус бошладилар. Улар ақтин эва ўтказмаслиқ учун вагонларнинг келишини кўтиб қимматли лавазимлар бой бермасликка қарор қилдилар. Бунинг учун юкларин барақат тайёрлаб, уларни орқини-турқини майдонга келтириб қўйишни тақдир қилдилар. Корхона маъмурияти бу янгилликка алоҳида аҳамият бериб, юкчилар ташаббусини қўллаб-қувватлади. Ташаббус жорий қилинган, вагонларга юклар илгарига нисбатан 30—40 минут тезроқ орқинида. Маана шу тадбир тўғрисида бригада шу йилнинг ўзиде илгаридек 13 минг тонна эмас, балки 15 минг тонна маҳсулот жўната олади.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДУМИДА

СССР Олий Совети Президиуми ўрқот Виктор Васильевич Кротовни саломатлиги ёмонлашганлиги сабабли унинг илтимосига қўра СССР энергетика маиниасозлиғи министрлиги вазифасидан озод қилди.

СССР Олий Совети Президиуми ўрқот Владимир Макарович Велличкоин СССР энергетика маиниасозлиғи министрлиги қилиб тайинлади.

ФИДОКОРОНА МЕХНАТИ УЧУН МИННАТДОРЧИЛИК

КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюроси партия ва халқ фаровонлиғи йўлидаги фидокорона меҳнати учун КПСС Марказий Комитетининг аъзоси Виктор Васильевич Кротовга миннатдорчилик изҳор этди.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ЯНГИЛИКЛАРИ

Барча меҳнаткорлар учун лимит — забор қарточкалари тўғрисида. Совхоз энг яхши нефть хўжалиғи учун ўт-

казилган республика конкурсида голиб деб топилди.

КРАСЛАВА (Латвия ССР) Латвиядаги Краслава райоининг аҳолиси ўз қўроғларидеги энергетика маиниасозлиқларини қарашдан иборат ташаббуси халос бўлди. Бу иш билан шартнома асосида маҳаллий «Сельхозтехника»

шуғуллана бошладилар. Бу бўлим ҳондонлардаги буғ қозончаларни, водопроводлар, электр ускуналарига техникавий хизмат қўрсатиш станциясини ташкил этди. Ҳозирги вақтда Латвия қишлоқлари аҳолисида олти юзга яқин ҳар хил маини хизмат қўрсатилмоқда.

ЁШЛАР ТАРБИЯСИ — МЎҲИМ МАСАЛА

қаринининг ҳар бир тармоғига ишлатган барча граждандар, шу жумладан балогат ёшга етмаган ускуналарга ҳам тўла таълиқ бўлиб, уларнинг меҳнати ва татлим-тарбияси социалистик қонунийлик йўли билан муҳофиза қилинади. Коммунистик партия ва Совет давлати бу соҳада барча меҳнаткашларга, шу жумладан, айнакча, ўсим-йўшлар меҳнати ва уларнинг тарбиясига жуда катта эътибор бераётган.

Зотан, ёшлар тарбияси — Совет давлати ва жамиятининг олдида турган энг муҳим вазифалардан бири бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверди.

— Бугунги кунда мактаб партасида ўтириётган қишлоқ ёшлар умумий қондага мувофиқ ўқиб юрган бўлиб, вазифаларини ҳал этадилар, — деган эди КПСС Марказий Комитетининг секретари ўрқот К. У. Черненко Пленумда қилган докладыда. — Виз эса улар ана шу вазифаларини маънавий қўсурлардан ҳоли бўлиб, ўз исхотдорлари барқ учур турган ҳолда ҳал этишларини истамайди.

Социалистик жамият ҳаётининг асосий қонуни ҳисобланган СССР Конституциясининг 34-моддасида шундай белгилади: «СССР граждандари ўзларининг насл-насабидан, социал ва мулкий мавқеидан тили, динга муносибати, машғулотининг турли ва характери, яшаш жойи ва бошқа ҳолатларидан қатъий назар, қонуни олдида тенгдирлар. Иқтисодий, сийсий, социал ва маданий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида СССР граждандарининг тенг ҳуқуқлиғи таъминланади».

Шундай экан, совет одил судлов органлари агар у ёки бу шахс бирор жинояти юз турса, у жиний жавоб-

гарликка тортилиб, тегишли жазосини олган тақдирда ҳам, кейинчалик унинг жазасида ўз ўрнини топиб олишга ёрдам бериш ва қайта тарбиялаш, уларни жамият қонуни-қондаларини ҳурмат қилишга, умумий фойдала меҳнат қилишга ўргатиш ва бошқа тарбиявий ҳаракатдаги мўҳим вазифаларни ўз зиммасига олади.

Меҳнат қонунидада белгилангандек, ўсим-йўш олти ёшга етганда, ишга кириш ҳуқуқига эга бўлади. Унинг

меҳнати қонун билан ҳимоя қилинади. Балогатга етмаган ёшлар умумий қондага мувофиқ ўқиб юрган бўлиб, вазифаларини ҳал этадилар, — деган эди КПСС Марказий Комитетининг секретари ўрқот К. У. Черненко Пленумда қилган докладыда. — Виз эса улар ана шу вазифаларини маънавий қўсурлардан ҳоли бўлиб, ўз исхотдорлари барқ учур турган ҳолда ҳал этишларини истамайди.

Социалистик жамият ҳаётининг асосий қонуни ҳисобланган СССР Конституциясининг 34-моддасида шундай белгилади: «СССР граждандари ўзларининг насл-насабидан, социал ва мулкий мавқеидан тили, динга муносибати, машғулотининг турли ва характери, яшаш жойи ва бошқа ҳолатларидан қатъий назар, қонуни олдида тенгдирлар. Иқтисодий, сийсий, социал ва маданий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида СССР граждандарининг тенг ҳуқуқлиғи таъминланади».

Шундай экан, совет одил судлов органлари агар у ёки бу шахс бирор жинояти юз турса, у жиний жавоб-

либ ўстиришлари шарт». Бу вазифаларни амалга ошириш учун ота-оналарга болаларини тарбиялаш ҳуқуқи берилган.

Бу қонун болалар ва ўсим-йўшлар тарбиясини аянда яхши йўлга қўйиш учун ота-оналарга, мактаб коллективларига ва жамоат таъшиқлотларига жуда катта масъулият юклайди. Олдида болаларнинг ҳаммаси оннадан бир хил туғилди. Шундай экан, болаларнинг яхши ёмони бўлмайди. Халқ-

бор. Посёёна аҳли бу оилани ҳурмат билан тила олишди. Бунинг боиси оиланинг серфарзандлиғида эмас. Балки оила аъзоларининг тотувлиғида, бир-бирига меҳрибонлиги, меҳнатсеварлиги ва одамхўшлиғида турган. Оила аъзоларининг бир-бирига меҳр-муҳаббатини, кичикларнинг катталарга эъти-зат-ҳурмати, аёло ҳуқуқи ҳаммага ўрнак бўлади. Оила бекас Раҳима Раҳмонова район газетасида маиниасозлик бўлиб ишлайди. Унинг

мизда: «Бола бошидан, тарбия ешадан», — деган нақл бор. Болани бошидан, яъни энди тетапои бўлиб юра бошлаган пайтдан бошлаб тўғри йўлга солиш, одамийлик, поклик, савобатпарварлик, меҳнатсеварлик руҳиде тарбиялаш ва шу йўл ҳақиқий тўғри йўл эканлигини болаларга ўқитиб бориш керак. Уларга ёмон нарсаларнинг оқибати ҳаммаси ёмон ишларга олиб боришини ҳам ўқитириш лозим. Бунинг учун оилада соғлом муҳит бўлиши даркор. Энг муҳими — болаларни меҳнатга ўргатиш, меҳнатни иқтимоий ҳаётнинг аҳтиёжларига айлантириш керак. Агар бола оилада турмуш шароитига тозаллик, сарамжом-саримшарифликка, тартиб-интизомга ўргатилса, у қишлоқ ҳам, жамоат ишларида ҳам бошқаларга ўрнак бўлади. У ўзиде энг яхши инсоний қасдларини мўжасмалаштириб боради, ота-онига ҳақ ўзи қийметган у ёки бу мактаб коллективига ҳам фақат фойда келтиради. Бунинг қўлидаги мисолларда ҳам қўриш мўкин.

Самарқанд области Нарманов посёёнасида бир оила 12 фарзанди бор. Қарамона. Оила аъзолари ақли, одобли, рўзгор ишларини аёло даражада бажаришди.

Бироқ, ўзларини ўта маданиятчи деб ҳисобловчи баъзи ота-оналар ўзларига фарзанд тарбиясига лоқайдлик билан қарайдиган шахслар ҳам учраб туради. Бундай қишлоқ қўнига ўз ўғил ва қизларининг юриш-туриш, ахлоқ-одоби, ўқиниш, хатти-ҳаракати билан қизиқмайди. Болаларнинг майлига қараб иш қўриди, уларни ўй-рўзгор ишларига, меҳнатга ўргатиш билан шахсан шуғулланмайди. Натижада болалар ишқ

ЎЗУВЧИЛАР ПАХТА ДАЛАЛАРИДА ХАРАКАТДА БАРАКАТ

Наманганнинг гавжум манзилларидан бўлган Тўрақўрғонда йилнинг ўрта қисмида қатъий ишга киришган бўлишлари. Шаҳардаги идоралардаги таъин-қўйишлар бўлиши билан қўйишлар. Ишчи-хизматчилар, ўқувчи-ўқитувчилар тўрттиб ҳамма далада — «оқ олтин» теримида. Ҳар бир коллектив, ҳар бир киши ўз зиммасидаги тошхоришни тўла ва аъло бажариш ҳаракатида.

— Тўрақўрғондаги кўп хўжаликда бу йил гўзалар 2—3 мартадан табиий офатга йўлланган, чигитлар қайта-қайта экилган эди. Пахтакорларимизнинг матонатли меҳнатлари тўғрисида улар офатга чалинмаган гўзаларга тенглаштириб олинди.

Сайрам қишлоғида йил ерда: «Бугун сен пахта ингим-теримига қандай ҳисса қўйдинг?» деган сўз, хўжаликнинг йиллик планлари, мажбуриятлари учрайдилар. Далада гавжум. Қолхўзилару хашарчилар далада. Катта қаргаларда «зангори кема»лар қўзғатиланди.

«Москв» колхозини правленнига қўйилганларидан оқ доқа бўлган елкансига лайлак қанот ёнгандек ташлаб, бўйига этак оқиб олган аёлни учратдинг. У катта йўлни четларига тўқилган пахталарини териб юрди.

Агар раис керак бўлса, уни даладан топасанлар, чиқарилар, — деди аёл, маҳкамасини, айтиганимиздан сўнг. — Ҳа, баракат топкур раисимиз ҳар қўшма бошқоқ. Вуттур маюшу қолхўзга раис бўлиб келди. Колхозимиз анча-мунча қардор бўлиб, оқсак қолган эди, қонқиди. Наҳиддин ишбилармон экан: бир йилдаёқ ҳамма қарзини узиб, колхозини оёққа тургизди.

Ўзи соддагина, аммо фикри тинч, гаплари бамаъни оёққа қўйиб туриб, бекхўш. «Ўзингиз қандай?» дедим. — Менми? Мен бир пир-бадалат кампирман, исми — Саодат. У ёғини сураганлар, шу қолхўзга туғилиб ўсганман. Теримчи эдим, кўп муқофотлар олганман, Москвага ҳам бориб келганман, тасаддуқ, энди ёш етимидан ошганда «қартайдим», деб уйда чўкиб ўтираварлиқ ҳушим йўқ. Неге десангиз, барча ўғилларим, желиларим, қизларим далада, неварларим колхоз ботча-жислариде, бекордан эл бевор, дедим, раис билан гаплашиб, ўзимга шундай эрмак топиб олганман, тасаддуқ ҳарна юртга ёрдан да...

Колхознинг тўрт бригадаси гўзаларини қўрди. Дала гавдичилари бўлиш колхозчилар, илгор теримчилар, механизаторлар билан сўхбатлашди. Колхозчи Раҳима Сидиқова, Ҳали

Нижон райондаги Сальвадор Аленде номи совхоз чўқуварлари пландаги 7600 тонна ўрнига 9000 тонна пахта тошхорида. Терим жадал давом эттирилмоқда. Бундай муваффақиятларнинг сирини мадад! Мухбиримизнинг саволига совхоз директори Холмурод ФАРОМОН шундай жавоб қайтарди.

— Пахтачилик бригада пудратнинг кенг қўламада жорий этилиши эришилган муваффақиятнинг бош омили бўлди. Пудрат усули қўлланилиши билан чўқуварларимиз орасида меҳнат интизомини ҳар қачондан ҳам мустаҳкамлашди, ҳосил тақдирини учун масъулият кучайди. Илгари сўвчилар, қоңчилар, механизаторлар, химизаторлар фақат ўзига тоғирилган иш учун жавоб берад, белгиланган графикаларнинг бажарилиши учун курашар эдилар. Бригада экин бўлимининг умумий иши учун бригадир экин бўлим бошқарувчиси жавоб берад эди.

Пудрат усули жорий этилган, бригада ва бўлимининг бутун фаолияти учун барча беравар жон қўйдирандиган, пировад натижа қўнвоқчи бўлиши учун курашадиган бўлиб қолди. Шу асосда шахсий манфаадорлик принципини ҳам асосий мезонлардан бирига айланди. Шу ўринда айрим мисоллар келтираман.

Маматқобил Оролов бошқарувчиллик қилаётган бўлим зарпунослари 400 гектар майдонда деҳқончилик қилди. Баҳор фаслидаги ёғин-гарчиликлар кўпчилиги бригадаларнинг гўзаларига жиддий шикаст етказди. Ушандай долзарб далада бошқа бригадаларнинг аъзолари ҳисобида 50 центнерга кў-

БРИГАДА ПУДРАТИ САМАРАЛАРИ

тарди. План ва мажбуриятларини ортиги билан бажарди. Майна Қурбонова, Мурсулон Ёқубов, Қўзғибой Ҳамроев, Зиедудла Жайлоев, Эммурад Ортиқовлар бошчилик қилаётган бригадалар ҳақида ҳам шундай илғи сўзларни айтиш мумкин.

Бу бригадалар чўқуварларининг фаизлатлари нимадир? Улар онгли интизомлик, излаувчанлик ва сафарбарлик билан ишлашди. Чўл шамол, ёз жазираси, сув тақчиллигини тарбиякорлик ва мардлик билан енгилар. Бир сўз билан айтганда, пудрат усули чўқуварларимизни 1983 йилги план ва мажбуриятини мизини шараф билан бажаришмишди ҳал қилувчи роль ўйнади. Қўйдаги рақамлар шундан далолат беради.

Тайёролов пунктига пландаги 7600 тонна ўрнига 9000 тонна пахта тошхори, катта муваффақиятга эришди. Пудрат усулининг афзалликлари шунини кўрсатди, совхозимиз бўйича келаси йилларда ҳосилдорлигини кўтарши, пахта ялли миқдорини қўйиштириш учун катта резервлар бор. Ҳозирдаёқ ана шу резервлардан оқилонга фойдаланиш чораларини кўрмоқдамиз.

— Айрим хўжаликларда машина терини планга бажаришди. Унинг сабаблари ўрганилади, таҳлилдан ўтказилди, камчиликларнинг тақрирларини йўл қўймаслик чоралари қўрилди. Тақрирларнинг қишлоқларда масъулият талаб қилинади. Сиз раҳбарлик қилаётган хўжаликларда машина терини қандай бўлди?

— Бешта терим-транспортир оғирлига уюшган 50 та «зангори кема» масвум давомиде ишлатилди. Тўғри, уларнинг иш умуми турли-қабил эди. Масалан, Аваз Давлатов, Қўзғибой Ҳамроев, Холли Алиев, Рузи Қалқонов сингари илгор меҳнаткорларимизнинг ҳар бири бунерлардан 250—300 тоннадан пахта тўқди. Лекин пастроқ кўрсаткичларга эришган механизаторлар ҳам йўқ эмас. Шу кунларда барча механизаторларимиз кўсак узини, чўвини агрегатларнинг тўла қувват билан ишлатмоқдалар. Хуллас, хўжалигимиз бўйича ялли ҳосилнинг 80 процентини «зангори кема»ларда саранжом-сарингалаб олди.

— Пудрат усулининг иқтисодий самардорлиққа таъсири ҳусусида нимадир дейиш мумкин?

— Пудрат усулида меҳ-

нат ҳам, даромад ҳам бригада аъзолари ўртасида бир хил аҳамиятга моликдир. Пахта нечоғли қўйишга, тартибга солишга, даромад шунча ошади. Тежамкорлик билан иш туттиса, янада яхшироқ кўрсаткичларга эришилди. Пудрат усулининг шарафати билан барча бригадаларимиз пахта етиштиришда ҳам, даромадда ҳам қўзғалган мақсадга эришилди. Хўжалигимиз бўйича 7 миллион сўм даромад олинди кўзда тутилмоқда. Соф фойда, чўқуварларнинг шахсий даромадлари ўтган йилдан 25—30 процент ортди. Мукофот пули, шахсий томоғасидан келган маблағ бундан мустасно!

— Совхоз коллективини шу кунларда қандай тадбирларини амалга оширяпти?

— Ингим-теримини жадал давом эттирмоқдамиз. Дала-ларимизда 8 та кўсак узини агрегатли тинимсиз ишлатилляпти. Марказий пунктда эса 18 та кўрак чўвини меҳанизми кеча-кундуз ҳайқирмоқда. Совхозимиз ишчи-хизматчилари, уларнинг онла аъзолари, Қарши медицина билим юртининг коллективини ва бошқа кўмақдошлар терган кўсак шун куннинг ўзида чўвилиб, пахта-си пешма-пеш пунктга

жўнатилмоқда. Зарбдор отрядларини аъзолари Ингим-теримини конвейер усулида олиб бормоқдалар. Сунгити қанчалардаги ҳосил ҳам сира ноубуд қилмасдан Ингим-териб олиномоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, совхозимиз партия комитети коммунистлар, комсомоллар, маҳал-ли Советларнинг депутатлари, активлардан иборат зарбдор отрядлар тўғрисида бошита таъкидлаш, ишчан коммунистларни қўйди. Совхоз маъмурияти уларнинг умумий ишларини учун етарли маданий-маъий шарт-шартлар яратиб бераётди. Хуллас, Ингим-терим конвейер усулида олиб боришни тўғрисида ҳар кун таъбир-лордан пунктига графикада кўзда тутилган пахтани жўнатилмоқдамиз.

Республикамизнинг 6 миллион тоналлик «оқ олтин» бунтига галаба байроғи тикнишига санқоқли қўйди. Қадимини шунга қараб олмоғимиз, бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишлаб, кунлик сўрғатини сира сайтирмаслигини, яъни кезда келаси йил мўл ҳосилига мустаҳкам замин яратмоғимиз керак. Азамат чўқуварларимиз шундай яхши иш билан меҳнат қилмоқдалар.

ҒАМХЎРЛИК

Бу йил бригадамиз ва колхозимизда асосий масъулият кўпимиклиграммчилар зиммасига тушди. Улар юксак ишонччи шараф билан оқидилар. Мавсум олдиде ҳар биримиз 8-10 тоннадан пахта териш мажбуриятини қабул қилган эдик. Дугонеларимизнинг кўпчилиги берган сўзларининг устидан чиққанига анча бўлди. Мамохот Тошева, Роҳила Бекова, Зебо Қўлдошева, Лола Рўзиеваларнинг ҳар бири ҳозирга қадар 12 тоннадан пахта тердилар. Менинг ўзим эса 13,5 тонналик «оқ олтин» кирмони уюшга муваффақ бўлдим.

Шу нарсани алоҳида қайда эътибор билан, бу йилги мавсум ҳам қарда колхозчиларга яхши шарт-шарт яратилса, ана шу ерда ингим-терим юқори сўрғатларда олиб борилишини исбот этди.

Дохий Ленин номидаги бизнинг хўжаликда бу муҳим масалага доимо катта эътибор бериб келинади. Бу йилги терим даврида ҳам бутун маданий-маъий хизмат, оммавий-сиёсий ишлар далада кўрилди. Колхозчиларнинг дам олишлари, болалари наларнинг бетаъиниш ишларини учун етарли шарт-шарт яратилди. Мусобақа ҳар беш кунда яқунлашиб, илгорлар ўз вақтида тақдирлашиб борилади. Хўжалигимизнинг районда биринчи бўлиб планни бажариши сабабларидан бири ҳам ана шундайлар.

Ж. ОЧИЛОВА,
Навбахор райондаги В. И. Ленин номи колхоз теримчиси.

БИЗНИНГ ҲИССА

Бу йил областнинг улкан хирмонига ҳамшаҳарларимиз 60 минг тоннадан ортиқ қўриқ дурдонаси териб бериш билан катта ҳисса қўшилди. Шунинг 8 минг тоннадан зиёди республикамиз жамадиди Ингим-теримига олиб ўқуш юртларидан бири бўлган Ҳамид Олимжон номидаги Қарши давлат педагогика институтини коллективини ҳиссасига тўғри келди.

Институтимизнинг 2 минг кишилиқ аҳил коллективини Усмон Юсулов райондаги «Совет Россия», «Тошкент», «Номин» номи, Улянов номи совхозларда меҳнат қилиб, пахтакорларга яқиндан туриб кўмаклашди.

Илгорлардан Раиса Раҳмонова, Жоңғул Саодатова, Ҳамид Оролова, Насиба Худойбердиева, Ибодулло Вотиоров, Ойхон Оқоева, Батир Тўраева каби студентларимиз ҳозирга қадар 3,5—4 тоннадан пахта териб, яхши натижаларга эришдилар.

Қалб амири билан далага чиқиб, республикамизнинг 6 миллион тоналлик улкан «оқ олтин» хирмонини яратишга ҳисса қўшаётган коллективимиз билан ҳақиқат равишда фархланамиз. «Оқ олтин» барча меҳнат аҳли қатори билим, студент ва педагогларимиз ҳам ифтихоримиздир.

М. БОЛТАЕВ,
Ҳамид Олимжон номидаги Қарши давлат педагогика институтининг ректори.

қўлдан ГФР ва НАТОдаги бошқа мамлакатлар раҳбарларининг ҳаракатларини жинноскорона масъулиятсизлик деб атади.

— Биз тинч осмон остида яшаб, меҳнат қилиш бахтига ленинчи партияш билан Совет ҳукуматимиз тўғрисида бўлиб турибмиз, — деди Наманган шойа гаулама комбинатининг коллективиде бўлиб ўтган митингиде ишчи М. Каримова. — Биз ўз сафарларимиз Ленин партияси теваригида янада маҳкамроқ жинслаштириамиз, мамлакатимизнинг ҳар қанча социалистик мамлакатларнинг хавфсизлигини таъминлаш учун зарур бўлган ҳамма ишчи қилаверамиз.

ИЎКОЛСИН АМЕРИКА РАКЕТАЛАРИ!

Республиканинг шаҳар ва қишлоқларида «Першинг-2» ва қанотли ракеталарнинг Европада жойлаштирилишига қарши халқаро ҳаракат ҳафталиги доирасида ўтказилган митинглар давом этмоқда. Меҳнат коллективларининг вакиллари ўртқ Ю. В. Андроповнинг Баёотини астойдил маъқулламоқдалар, унда совет халқининг америкалик милитаристлар ёвуз режаларини барбод қилишга, ядро уруши хавфини тугатишга бўлган буюкмас иродаси ифодаб берилганини таъкидламоқдалар.

Тошкентдаги «Малика» ишлаб чиқариш трикотаж бешмасида бўлиб ўтган митингга юзлаб ишчилар ва инженер-техник ходимлар қатнашди.

— Ўзининг 20 миллион ватандоши жони эвазига инсониятнинг фашизм бабосидан қутқариб қолган совет халқи уруш ёлловини ёвузчиларни жуда ёмон қўрқди, — деди митинг-тикувчи С. Норматова. — Англия, ГФР ва Италияда Американинг «қанотли акал уруги» жойлаштирилиши ядро урушига тайёрларик кўриш эмасми ақир? — Корхонамизда иш-чуқиларнинг кўпчилиги ҳо-ҳуш-қизлардан иборат. Биз ўз фарзандларимизнинг янги Хиромималар ўтнга ташла-нишини хоҳламаймиз. Шу сабабли биз социализм мамлакатларининг хавфсизлигини мустаҳкамлаш юзасидан ўртқ Ю. В. Андроповнинг Баёотиде айтилган чора-тадбирларни сидқидил-дан қўллаб-қувватлашимиз. Ҳар биримиз зарбдор меҳнат қилиб, Ватан қудратини

мустаҳкамлашимиз.

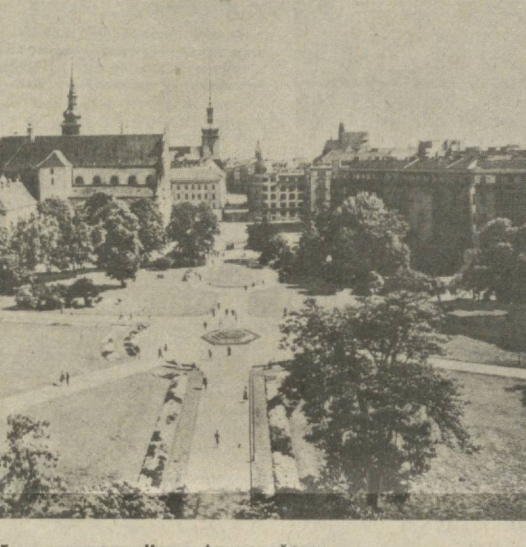
Ленин номидаги Тошкент давлат университетининг муаллимлари ва студентлари Рейган маъмуриятининг социализм мамлакатларидан ҳарбий устунлиққа эришишга қаратилган беъгани йўлини ғазоб билан қоралладилар.

Европа еридан Совет Иттифоқига зарба уриб, ўзлари океан наригиде жа-зосиз қолаверишини умид қилаётган Пентагон стратегияларининг мақрולי режаси бутун инсон цивилизацияси учун фожиа келтириб чиқариши мумкин, — деди митингда профессор Ш. Шомухамедов. — Биз барча халис янгли кишилар билан биргаликда Американинг биринчи бўлиб зарба уриданг қуролини Европа тўғрисида жойлаштириш тўғрисида, деб талаб қиламиз.

ГДРдан келиб Тошкент университетида таълим олаётган студент Г. Транберг ўз территориясини Американинг ядро ракеталари жойлаштирилиши учун бериб

ПАНАТЕНАНИНГ БИР КҮНИ

СССР—ЧССР шартномасининг 40 йиллигига ДЕЛЕГАЦИЯ КЕЛДИ



Суратда: Чехословакиянинг Брно шаҳридаги Қизил Армия майдони.

ТАСС фотохроникаси.

КАФОЛАТ

Эртага Совет Иттифоқи билан Чехословакия ўртасида дўстлик, ғазар ёрдам ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома имзоланганига 40 йил бўлади. 1943 йилнинг 12 декабрида Москвада имзоланган бу шартнома гитлерчи босқинчиларни тор-мор келтириш ва Чехословакия-нинг фашистлар зулмидан халос қилиш борасида беқиёс муҳим босқич бўлди.

Мана орадан 40 йил ўтди. Ўшандан бери дунё бутунлай ўзгарди. Европа ва Осиёда, Ғарбий ярим шарда ҳам янги социалистик давлатлар вужудга келди. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг иттифоқи мустаҳкамланди ва муваффақиятли ривожланмоқда. Қардош мамлакатларнинг раванки учун кенг имкониятлар очилди. Ана шундай тарихий бир шартнома СССР билан ЧССР ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик ҳар томонлама ривожланди ва мустаҳкамланди. Дўстона алоқалар ва ўзаро фойдаланиш ҳамкорлиги янги мазмун билан бойиди. 1970 йилнинг май ойида мамлакатларимиз ўртасида янги шартнома имзоланди. Бу шартнома Совет—Чехословакия муносабатлари юксак поғонага кўтарди.

Совет Иттифоқи билан Чехословакия ўртасидаги ҳамкорлик халқаро ҳаётнинг

ДАМАШҚДА НАМОЙИШ

ДАМАШҚ. САР пойтахтида Сурия меҳнатқашаларининг империализм ва сионизм кирдиқорларига қарши оммавий намойиш бўлиб ўтди. Намойишчилар Вашингтон билан Тель-Авивнинг Яқин Шарқдаги милитаристик хуружлари ҳамон давом этаётганлигидан ҳамда улар Сурияга ва бошқа тараққиётларар кулгара қарши ашадий кампания-

ни авж олдириб юборганлигидан даргазаб бўлганликларини изҳор этдилар. Митингга сўзга чиққан жамоатчилик вакиллари Сурия раҳбарларининг сиёсий йўлини батамом қўллаб-қувватлаётганликларини билдирдилар. Бу йўл АҚШ билан Исроилнинг агрессив мудоабатлари-га зарба беришга қаратилган.

(ТАСС).

КИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

— ПРАГА. ЧССР касаба союзи марказий кенгаши оширилган ўзоқликча учирладиган оператив-тактик раке-таларини Чехословакия терри-ториясиде жойлаштириш юзасидан ЧССР билан СССР ҳу-куматлари ўртасиде ахдла-шувини тўла-тўқис қўллаб-қу-ватлаётганлигини изҳор эт-моқда. КСМК пленумининг бу-гун бу ерда қабул қилинган қарориде шу ҳақда гапир-илди.

— БРЮССЕЛЬ. НАТО кен-гашининг бўлажақ сессиясиде қатнашиш учун бу ерга кел-ган АҚШ давлат секретари Ж. Шульц Бельгия ҳукумати Америка қанотли ракеталари-нинг мамлакатда жойлашти-

рилишига тезроқ розилик бе-риши учун унга таъинқ ўтқа-зишга уриди. Бу маселани ҳал этишни Брюсселнинг рас-мий донорлари ҳозирча ке-чиктирмоқдалар. Бу ерда ма-ълум бўлишича, шу масала Ж. Шульцнинг Бельгия бек ин-истри В. Мартенс ва таъин аълолари министри Л. Тиде-манс билан бўлган учрашуви вақтида муҳомада қилинган.

— ТРИПОЛИ. Америка ави-ацияси Ливан территориясини ваҳидиша бомбардирмон қил-ганлигига қарши Триполида, Бенгзада ва Ливаннинг бош-қа шаҳарларида оммавий но-розилик намойишлари бўлиб ўтди. Намойишчиларни шир-тирочкилари АҚШ ва Исроил-нинг арабларга қарши агрес-сив ҳаракатларини, Америка-нинг халқаро террор ва та-лаш сиёсатини қатъиян қора-ладилар.

— САН-ХОСЕ. Ахборот агентликларининг хабарларига қараганда, Фарабундо Мартин номи Миллий озодлик фронтининг вакиллари Сан-Хосе-те, Сан-Мигель ва Усулутан департаментларида реакцион америкапараст режимиға қарши муваффақиятли жанговар операцияларини ўтказмоқдалар. Жанглар Сан-Сальвадор осто-наларида ҳам олиб бори-моқда.

— МЕХИКО. Мексикада чи-қадиган «Уно Мас УНО» га-зетасининг хабар қилишича, Сальвадор партизанилари ўт-ган икки йил мобайнида душ-ман солдат ва офицерлардан 10,6 минг кишини сафдан чиқарганлар. Газета режими солдатларининг жанговар ру-ҳи ҳам америкалик «мисла-хатчилар» тўғрисидаги газе-талардан 7 минг кишининг ярми армия сафидан қочиб кетганлигини маълум қилди.

(ТАСС).

